

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DES FINANCES ET DU BUDGET

COMMISSIE VOOR DE FINANCIËN EN DE
BEGROTING

mercredi

05-11-2003

Après-midi

woensdag

05-11-2003

Namiddag

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders en Spirit
VLAAMS BLOK	Vlaams Blok
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)
CRABV	Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)	CRABV	Beknopt Verslag (op blauw papier)
PLEN	Séance plénière (couverture blanche)	PLEN	Plenum (witte kaft)
COM	Réunion de commission (couverture beige)	COM	Commissievergadering (beige kaft)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@laChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

Question de M. Tony Van Parys au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "l'absence manifeste de prise en considération de l'avis négatif rendu par l'Inspection des finances à l'occasion de l'attribution du contrat Phénix, représentant un montant de plusieurs millions" (n° 492)

Orateurs: **Tony Van Parys, Johan Vande Lanotte**, vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques

Interpellations et question jointes de 7
- M. Hendrik Bogaert au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "les déficits budgétaires 2003 et 2004 et la position de l'Europe en ce qui concerne l'opération Belgacom" (n° 66)

- M. Hendrik Bogaert au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "l'opération Belgacom et les budgets 2003 et 2004" (n° 67)

Orateurs: **Hendrik Bogaert, Johan Vande Lanotte**, vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques, **Bart Tommelein, Rik Daems**, président du groupe VLD

Motions 21

INHOUD

Vraag van de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "het klaarblijkelijk negeren van het negatief advies van de Inspectie van financiën bij de toewijzing van het miljoenencontract Phenix" (nr. 492)

Sprekers: **Tony Van Parys, Johan Vande Lanotte**, vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven

Samengevoegde interpellaties en vraag van 7
- de heer Hendrik Bogaert tot de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de tekorten op de begrotingen 2003 en 2004 en de Europese beoordeling van de Belgacom operatie" (nr. 66)

- de heer Hendrik Bogaert tot de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de operatie Belgacom en de begrotingen 2003 en 2004" (nr. 67)

Sprekers: **Hendrik Bogaert, Johan Vande Lanotte**, vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven, **Bart Tommelein, Rik Daems**, voorzitter van de VLD-fractie

Moties 21

COMMISSION DES FINANCES ET
DU BUDGET

du

MERCREDI 05 NOVEMBRE 2003

Après-midi

COMMISSIE VOOR DE
FINANCIËN EN DE BEGROTING

van

WOENSDAG 05 NOVEMBER 2003

Namiddag

La séance est ouverte à 13.59 heures par M. François-Xavier de Donnée, président.
De vergadering wordt geopend om 13.59 uur door de heer François-Xavier de Donnée, voorzitter.

01 Vraag van de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "het klaarblijkelijk negeren van het negatief advies van de Inspectie van financiën bij de toewijzing van het miljoenencontract Phenix" (nr. 492)

01 Question de M. Tony Van Parys au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "l'absence manifeste de prise en considération de l'avis négatif rendu par l'Inspection des finances à l'occasion de l'attribution du contrat Phénix, représentant un montant de plusieurs millions" (n° 492)

01.01 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vice-premier, het miljoenencontract betreffende informatica voor Justitie heeft een bijzonder merkwaardig verloop gekend.

De vorige minister van Justitie heeft op 3 juli 2003 een bestelling geplaatst van 2.156.000 euro aan computermateriaal. Dat is welgeteld twee dagen voor het regeerakkoord is totstandgekomen. Het is een belangrijk contract van om en bij de 85 miljoen oude Belgische frank. Dat contract maakt bovendien deel uit van een ruimere aanbesteding die ongeveer 10 miljoen euro bedraagt. Het was de eerste schijf van de concretisering van het zogenaamde Phenix-project dat betrekking had op de informatisering van Justitie.

De nieuwe minister van Justitie, mevrouw Onkelinx, heeft meegedeeld dat deze zaak niet doorgaat. Zij heeft zich daarvoor gebaseerd op het feit dat er een dubbel negatief advies was van de Inspectie van Financiën, dat er geen akkoord was van de minister van Begroting en dat ook de begeleidingscommissie, die met dit dossier bezig was onder leiding van de heer Verougstraete, zich verzette tegen dit contract. Er zouden trouwens ook geen gelden zijn gereserveerd door de vorige minister van Justitie om deze bestelling te financieren.

Ik wil u de volgende vragen stellen, mijnheer de minister van Begroting. Ten eerste, kunt u bevestigen dat er een dubbel negatief advies was van de Inspectie van Financiën en dat de minister van Begroting geen goedkeuring had verleend? Ten tweede, wat zijn de consequenties indien een regeringslid een negatief advies van de Inspectie van Financiën bij een belangrijke overheidsopdracht negeert en niet het akkoord van de minister van Begroting afwacht om de bestelling te plaatsen?

Is er in dat geval sprake van een professionele fout? Brengt de professionele fout de persoonlijke verantwoordelijkheid van de minister.

01.01 Tony Van Parys (CD&V): Début juillet 2003, deux jours avant la conclusion du nouvel accord de gouvernement, le ministre de la Justice effectuait une commande importante de matériel informatique pour le SPF Justice, représentant un montant de 85 millions de francs. Cette commande s'inscrit dans le cadre du projet "Phénix" d'informatisation de la Justice.

La nouvelle ministre de la Justice, Mme Onkelinx, estime à présent que le contrat ne doit pas être poursuivi, et ce, pour plusieurs raisons: l'Inspection des Finances avait formulé un avis négatif à deux reprises, le ministre du Budget n'avait pas encore émis d'avis positif au moment de la commande et la Commission d'accompagnement n'avait pas marqué son accord sur le marché.

Quelles conséquences le fait qu'un membre du gouvernement, lors de l'attribution d'un marché public important, passe outre l'avis négatif de l'Inspection des Finances et n'attend pas l'accord de son collègue du Budget peut-il entraîner? La responsabilité

de behandelende ambtenaar of het behandelend kabinetslid mee wanneer de fout aanleiding zou geven tot belangrijke kosten, veroorzaakt doordat de bestelling onregelmatig is gebeurd? Met onregelmatig wordt bedoeld een bestelling geplaatst zonder goedkeuring van de minister van Begroting en tegen het advies van de Inspectie van Financiën in.

Ten derde, er zijn richtlijnen inzake de begrotingsdiscipline tijdens de zogenaamde voorzichtige periode. Werden in het Phenix-dossier de richtlijnen over begrotingsdiscipline gerespecteerd? Zo niet, op welke punten werden de richtlijnen inzake begrotingsdiscipline overtreden?

Ik zou daarbij ook willen vragen of er bilateraal overleg is geweest tussen de minister van Begroting en de vorige minister van Justitie over diens nakende beslissing om de bestelling te plaatsen. Is er bilateraal overleg geweest met de nieuwe minister van Justitie naar aanleiding van haar beslissing om de aangelegenheid niet te laten doorgaan? Kwamen naar aanleiding van het overleg tot een consensus? Kon derhalve de bestelling al of niet doorgaan?

Mijn laatste vraag geïnspireerd door het negatieve advies van de Inspectie van Financiën is de volgende. In het advies van de Inspectie van Financiën heeft de inspecteur van Financiën het over "des manœuvres diverses, des interventions et des réactions". Men verwijst dus in het advies van de Inspectie van Financiën naar een aantal manœuvres en interventies, die in het dossier zouden zijn gebeurd. Mijn vraag is: wat bedoelde de inspecteur van Financiën toen hij in zijn verslag sprak over verschillende manœuvres en interventies? Het is natuurlijk niet zo evident dat dergelijke zaken in een advies van de Inspectie van Financiën worden neergeschreven. Daarom zou ik graag van de minister vernemen wat daarmee precies wordt bedoeld.

Mijnheer de voorzitter, dat zijn de vragen die ik over dit merkwaardig miljoeneninformaticacontract voor Justitie aan de minister van Begroting wil stellen.

01.02 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mijnheer de voorzitter, het is inderdaad een beetje een curieus contract, ook in die zin dat, voor zover ik daarvan iets begrijp, er gedeeltelijk een geloofsdiscussie plaatsvindt in zo'n dossier tussen degenen die vóór een bepaald contracttype zijn en degenen die tegen een bepaald contracttype zijn. De meningen verschillen daarover nogal en er is zeer weinig dialoog tussen voorstanders en tegenstanders.

Wij hebben te maken met een overheidsopdracht waarbij één bieder beduidend lager was dan de andere. Dat had ook te maken met het product dat werd aangeboden. In gesprekken daarover blijken veel mensen dat een heel goed product te vinden, dus dat die opdracht naar de laagst biedende moest gaan, zoals minister Verwilghen heeft beslist. Anderen vinden dat het product niet conform is en menen dat die opdracht aan een duurdere bieder had moeten worden gegeven, zoals onder andere door de Inspectie was vooropgesteld. De Inspectie was dus meer voorstander van degenen die een duurdere oplossing voorstelden, omdat die duurdere oplossing meer conform het lastenboek was. Ik geef dat aan omdat wij toch niet mogen vergeten dat er een hele discussie plaatsvindt. Het is geen filosofische discussie, maar een discussie over een goedkopere en een duurdere aanbidding. De vraag luidde of die diensten al dan niet compatibel waren.

Tot nu toe stel ik vast dat de discussie daarover blijft doorwoeden. De ene informaticus vindt dat wij voort hadden moeten doen. terwijl de

personnel de ce ministre n'est-elle pas engagée si son comportement oblige l'Etat à s'acquitter d'une indemnisation substantielle?

Les directives en matière de discipline budgétaire en période d'affaires prudentes ont-elles été respectées dans le cadre de ce dossier? La commande de juillet 2003 relève-t-elle, oui ou non, des affaires courantes du gouvernement précédent? Y a-t-il eu, dans cette affaire, concertation entre le ministre du Budget et les ministres de la Justice des gouvernements précédent et actuel?

Dans son avis, l'Inspection des Finances évoque des «manœuvres et intentions». Qu'entend-elle par là? Le ministre s'est-il renseigné pour savoir ce que signifiait exactement cette curieuse expression?

01.02 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Les discussions font encore rage à propos de ce contrat. En fait, le débat s'articule autour des *believers* et des *non-believers* : d'un côté, il y a ceux qui défendent la solution choisie, à savoir la moins onéreuse, et de l'autre, ceux qui privilégient un matériel plus onéreux, à leur estime de meilleure qualité. Les informaticiens eux-mêmes hésitent encore quant à l'attitude à adopter.

En ce qui concerne la procédure d'acquisition suivie, l'article de la loi sur la comptabilité de l'Etat stipulant que la validité d'un contrat d'acquisition des pouvoirs publics échoit si les règles internes ne sont pas suivies n'a jamais été mis en oeuvre. Si les pouvoirs publics signent le contrat, ils sont tenus par les termes de celui-ci. La responsabilité des ministres en la

andere het een schande noemt als we het hadden goedgekeurd. Ik stel dat momenteel alleen maar vast.

Ten gronde denk ik dat het heel problematisch was om vast te stellen welk van de twee aanbiedingen de beste was.

Wat de procedure betreft, kan ik het volgende zeggen.

Ten eerste, alle regels van de Inspectie van Financiën over de begrotingscontrole zijn regels van inwendige orde. In de vroegere wet op de rijkscomptabiliteit luidde een artikel: "De Koning kan bij een in Ministerraad overlegd besluit de gevallen vaststellen waarin de handelingen die in strijd zijn met de regels van de administratieve begrotingscontrole van rechtswege nietig zijn."

Dit artikel werd nooit uitgevoerd omdat het een zeer grote inbreuk is op het contractrecht en betekent dat de Staat, ongeacht ondertekende documenten, zich zou kunnen terugtrekken indien de interne regels niet gevolgd werden. Men heeft dit nooit uitgevoerd. In het nieuwe Wetboek op de Rijkscomptabiliteit werd dit artikel niet langer weerhouden. Volgens de nieuwe regel is de overheid die ondertekend heeft in principe ook gebonden, ongeacht de interne procedure. Daarna volgen de specifieke bepalingen inzake de verantwoordelijkheden van ministers en ambtenaren. U weet dat artikel 103 van de Grondwet inzake de aansprakelijkheid van ministers nooit echt geregeld is.

De rondzendbrief over de begrotingsdiscipline en de beperking van het ordonnanceringsritme dateert van 6 maart 2003. De bekendmaking in het Bulletin der Aanbestedingen gebeurde op 21 februari 2003. Voor de bekendmaking van de opdracht was er nog geen probleem. Dat mocht gebeuren. Het dossier werd ondertekend zonder gunstig advies van de Inspectie van Financiën die inderdaad tweemaal een negatief advies heeft uitgebracht. Volgens de regels van de rijkscomptabiliteit betekent dit dat het bedrag niet vastgelegd is geweest. Vermits er geen vastleggingsdiscussie is geweest, moest niet worden onderzocht of de beperking voor de vastleggingsmogelijkheden al dan niet overschreden was. Er is immers nooit een vastlegging geweest. Om een vastlegging te hebben, moet de Inspectie van Financiën akkoord gaan of een positief advies hebben verleend of moet de minister van Begroting akkoord gaan.

Tussen de medewerkers van Justitie en Begroting heeft op 2 juli 2003 een bilateraal overleg plaatsgevonden met de bedoeling te onderzoeken of Begroting bereid was een beroep tegen het negatief advies van de Inspectie van Financiën, snel en desgevallend positief te behandelen. Gelet op het principe van de lopende zaken heeft Begroting beslist dit dossier aan de volgende minister van Justitie over te laten.

Dit was het standpunt dat door de medewerkers werd verkondigd. Het was ook mijn standpunt maar het werd nooit op papier gezet. Ik was niet gevat door een officiële vraag tot beroep. Wij hebben dat nooit gekregen. Wij werden nooit gevat door een officiële vraag tot beroep. Het was onze mening om dit over te laten aan de volgende minister die daarin dan kon beslissen.

Toen de minister van Justitie is aangetreden, was het contract toch getekend. De nieuwe minister van Justitie heeft ervoor gekozen het contract te verbreken. Op dit moment is er nog altijd discussie over de vraag of men al dan niet een nieuwe opdracht zou lanceren. Ik meen dat dit nog niet definitief is uitgeklaard, maar ik durf daarvoor mijn hand niet in het vuur te steken. Ik heb dit dossier de laatste weken ook niet meer van nabij gevolgd.

matière n'a jamais été définie légalement.

La circulaire relative à la discipline budgétaire date du 6 mars 2003. Le marché a été publié au Bulletin des adjudications du 31 mars 2003. Il n'y avait donc aucun problème en ce qui concerne la publication du marché. Le dossier a été signé en l'absence d'avis favorable de la part de l'Inspection des Finances, laquelle a d'ailleurs rendu un avis négatif à deux reprises. En vertu des règles relatives à la comptabilité de l'Etat, ce montant n'a jamais été engagé et il n'y a donc pas lieu de déterminer si la limite des possibilités d'engagement a été franchie ou non. Il n'y a donc jamais eu d'engagement. Pour qu'il y ait engagement, il faut l'accord de l'Inspection des Finances ou du ministre du Budget.

Une concertation a eu lieu le 2 juillet 2003 entre les collaborateurs des cabinets de la Justice et du Budget pour vérifier si ce dernier était disposé à traiter rapidement et, le cas échéant, favorablement un possible recours contre l'avis négatif de l'Inspection des Finances. Se référant au principe des affaires courantes, le Budget a décidé de laisser le dossier au prochain ministre de la Justice. Cette décision n'a jamais été consignée par écrit et il ne m'a jamais été demandé officiellement d'interjeter appel.

Le contrat a finalement été signé. La nouvelle ministre de la Justice a décidé de le résilier. La discussion sur l'opportunité d'une nouvelle adjudication est toujours en cours.

Il est prévu que, dans de tels dossiers, l'Inspection des Finances rende un avis dans les meilleurs délais lorsqu'elle est saisie d'une telle demande. Les entreprises souhaitent, en effet, en disposer rapidement. L'Inspection doit désormais consigner chaque contact avec le monde des entreprises.

Il appartient à chacun de tirer ses propres conclusions dans ce

Er is een tendens dat de Inspecteurs van Financiën rechtstreeks gecontacteerd worden door inschrijvers voor een overheidsopdracht. Het is juist dat dit een tendens is die zich doorzet. Dit zal ook te maken hebben met het moeilijk economische klimaat van dit moment. De bedrijven zijn daardoor zeer geïnteresseerd om dit contract te hebben. Op zich is dit ook niet onbegrijpelijk. Men moet nooit bang zijn om opgebeld te worden met de vraag om het dossier zo vlug mogelijk te behandelen. We gaan de Inspectie van Financiën de instructie geven om contacten met bedrijven te noteren en de inhoud van dat contact met de bedrijven mee te delen aan de korpschef van de Inspectie van Financiën en de minister van begroting zodat alles transparant verloopt. Ik heb er geen probleem mee dat dit gebeurt maar ik vind wel dat men dit dan beter op papier zet.

Dit zijn de feiten. Ik denk dat iedereen daar zijn eigen conclusies moet uit trekken. Het is niet aan een minister om iets te zeggen – positief of negatief – over zijn collega. Ik denk dat dit een moeilijke situatie is om op te lossen. Mijn positie was dat, gezien de situatie van twee negatieve adviezen en gezien de lopende zaken, het beter was om te wachten.

Over de grond van het contract herhaal ik wat ik in het begin heb gezegd. Op dat vlak zijn er evenveel believers als non-believers. Het gaat over de vraag welke standaard men moet nemen: de goedkoopste die goed genoeg is of de duurste die beter is. Dit is een eeuwige discussie. U kunt geen vijf informatici samen zetten zonder deze discussie te krijgen. Het lastenboek gaf een bepaalde richting aan, maar ook op dat vlak is niet iedereen ervan overtuigd dat de richting wel voldoende duidelijk was.

01.03 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil toch nog even op het dossier doorgaan.

Mijnheer de minister, ik stel vast dat er een bestelling werd geplaatst, twee dagen voor het regeerakkoord tot stand kwam, op een ogenblik dat er een dubbel negatief advies is van de Inspectie van Financiën en op een ogenblik dat het bedrag niet werd vastgelegd en dat er dus geen nodige kredieten werden gereserveerd om de bestelling hard te maken. Daarbij werd u, als minister van Begroting, niet geconsulteerd, of liever gezegd u werd wel geconsulteerd, maar u reageerde negatief op de bestelling omdat u van mening was dat deze in die periode en in die fase niet kon doorgaan omwille van het feit dat het een periode was voor voorzichtige zaken. Omwille van de negatieve adviezen was u van oordeel dat deze aangelegenheid door de volgende minister behandeld moest worden.

De risico's die men toen genomen heeft waren enorm. U zei terecht dat voor de firma die men gecontacteerd heeft, het contract geldig was afgesloten en dat men zich dus blootstelde aan een bijzonder zware schadevergoeding in de mate dat de procedure niet werd gevolgd.

Vandaar, mijnheer de minister, dat ik u bijkomend zou willen vragen of de gunningprocedure beëindigd was? Er werd immers een proces-verbaal opgesteld waarin het contract werd toegewezen aan een firma en waarin aan de andere firma's werd meegedeeld dat zij niet in aanmerking kwamen. Normaal gezien wordt op het einde van de gunningprocedure de vergelijking van de verschillende aanbiedingen betekend en bezorgd aan de ingeschreven firma's. Was de gunningprocedure terzake beëindigd? Werd er besteld op basis van de beëindiging van die aanbestedingsprocedure of op een ogenblik dat de

dossier. Je n'ai pas à faire de commentaires au sujet de collègues. Il s'agit d'un dossier complexe. J'ai estimé qu'il était préférable d'attendre.

01.03 Tony Van Parys (CD&V): Quelques jours seulement avant l'adoption de l'accord de gouvernement, une commande a encore été passée sur la base d'un contrat valable. L'Inspection des Finances avait pourtant déjà rendu un double avis négatif. En outre, le ministre du Budget avait jugé préférable de ne pas faire exécuter cette commande. La procédure n'a donc pas été suivie, de sorte que le risque d'avoir à payer des dommages et intérêts élevés est grand.

Existe-t-il un procès-verbal indiquant que le marché a été attribué à une firme et que les autres sociétés en lice ont été informées qu'elles n'avaient pas été retenues? La procédure d'adjudication était-elle clôturée et le ministre a-t-il passé commande sur cette base ou l'a-t-il fait avant l'expiration de la période d'adjudication?

gunningprocedure nog niet beëindigd was? Immers, in principe kan de bestelling slechts worden geplaatst wanneer er een proces-verbaal is waarin wordt aangeduid welke firma na de vergelijking van de opdrachten effectief wordt weerhouden. Dat is natuurlijk een essentieel gegeven in die ganse procedure.

01.04 Minister **Johan Vande Lanotte**: De procedure was afgerond, anders kon het niet naar de Inspectie van Financiën gaan. Dat was de essentie zelf. De procedure was afgerond en alleen de minister moest nog beslissen. Daarmee is hij naar de Inspectie van Financiën gegaan en daar heeft men gezegd dat men het er niet mee eens was.

01.05 **Tony Van Parys** (CD&V): Mijnheer de minister, ik moet u zeggen dat de huidige minister van Justitie deze stelling niet verdedigt.

01.06 Minister **Johan Vande Lanotte**: Ik zou het moeten bekijken. Ik denk dat het zo is.

01.07 **Tony Van Parys** (CD&V): De stelling van mevrouw Onkelinx is dat de procedure niet was beëindigd en dat men de bestelling heeft geplaatst...

01.08 Minister **Johan Vande Lanotte**: De administratie heeft voorgesteld om het aan een bepaald bedrijf te gunnen. De Inspectie van Financiën heeft daar een negatief advies over gegeven. De minister heeft vervolgens toch zijn administratie gevolgd. Dat is wat er gebeurd is.

01.09 **Tony Van Parys** (CD&V): Er is altijd een proces-verbaal waarbij op een bepaald ogenblik de gunningprocedure wordt afgesloten. Dan zegt men dat men toewijst na vergelijking van de verschillende aanbiedingen. Dat wordt dan betekend aan de verschillende partijen en zeer zeker aan de contractant die het dossier toegewezen krijgt.

01.10 Minister **Johan Vande Lanotte**: Ik denk dat we nu toch over woorden discussiëren.

01.11 **Tony Van Parys** (CD&V): Dat is juridisch heel belangrijk.

01.12 Minister **Johan Vande Lanotte**: Wat betreft de administratie: voor het stuk dat ik mij herinner – ik heb het niet bij me – was er een nota van het ministerie van Justitie die stelde dat dit volgens hen de beste oplossing was. Die nota ging naar de Inspectie van Financiën. De Inspectie van Financiën zei dat dit niet goed was. De minister heeft vervolgens gevraagd of hij in beroep mocht gaan. Ik vond dat niet gepast. De minister heeft dan zelf beslist dat hij toch zou tekenen en zijn administratie zou volgen. Het resultaat daarvan is dat hij de anderen waarschijnlijk zal aangeschreven hebben dat ze niet in aanmerking kwamen. Ik vind dat men het dossier zeer genuanceerd moet bekijken. Er was wel een voorstel van de administratie in die zin. De Inspectie van Financiën was het er niet mee eens. De minister heeft vervolgens zijn administratie gevolgd en getekend. U vraagt nu of daar een proces-verbaal van is. Dat is er echter niet altijd. Wanneer de minister gunt, krijgt hij een voorstel van zijn administratie. Daar is niet altijd per definitie een proces-verbaal van. Ik heb dat zelf ook nog meegemaakt.

01.04 **Johan Vande Lanotte** , ministre: La procédure était terminée et seul le ministre devait encore prendre une décision. L'Inspection des Finances n'était toutefois pas d'accord avec lui.

01.05 **Tony Van Parys** (CD&V): Selon l'actuelle ministre de la Justice, la procédure n'était pas encore finalisée.

01.08 **Johan Vande Lanotte** , ministre: Le ministre a ignoré l'avis de l'Inspection des Finances et a suivi son administration.

01.09 **Tony Van Parys** (CD&V): Mais un procès-verbal a-t-il été établi? D'un point de vue juridique, c'est très important.

01.12 **Johan Vande Lanotte** , ministre: Le ministre a probablement écrit aux candidats éliminés qu'ils n'étaient pas retenus. Un ministre qui adjuge un marché reçoit une proposition de son administration et cette procédure ne fait pas toujours l'objet d'un procès-verbal.

01.13 Tony Van Parys (CD&V): Dat is nochtans de procedure.

01.14 Minister Johan Vande Lanotte: Als we iets voor de catering moesten doen bij Fedasil, was er een voorstel en ik tekende dat. Wie stelt dat proces-verbaal op? De administratie doet dat omdat de minister beslist heeft. Wat u daarin zegt is zeer formalistisch. Het punt is dat hij het advies van de administratie gevolgd heeft, tegen de Inspectie van Financiën en FEDICT in. De administratie heeft vooral gezegd dat het goedkoop en snel was.

01.15 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de minister, het belang van de laatste discussie is dat, als de gunningprocedure niet is afgerond, de nieuwe minister van Justitie de procedure gewoon kan stopzetten en een nieuwe procedure kan beginnen. Als ze wel is afgerond, dan is ze afgerond en is er ook definitief toegewezen.

01.16 Minister Johan Vande Lanotte: Maar er is getekend.

01.17 Tony Van Parys (CD&V): Dat is precies het probleem dat ontstaan is. Het probleem dat hier ontstaat is dat minister Verwilghen een contract heeft gesloten met firma A en dat het contract ten aanzien van die firma rechtsgeldig is gesloten. Minister Onkelinx zegt dat contract op of respecteert het niet. Daardoor komt men in een dubbele impasse. Ten eerste, is er de vertraging die in het dossier zal worden opgelopen en, ten tweede, is er natuurlijk de schadevergoeding. Er zal een schadevergoeding zijn voor de ene of de andere firma die benadeeld is, ofwel voor diegene die het toegewezen gekregen heeft en van de nieuwe minister van Justitie geen uitvoering van het contract krijgt, ofwel voor de andere firma's die zich verongelijkt voelen. Daar rijst het probleem van de verantwoordelijkheid. Als de minister van Justitie de Inspectie van Financiën niet volgt, de minister van Begroting niet volgt en de begeleidingscommissie niet volgt, dan ontstaat hier een professionele aansprakelijkheid ingevolge de schade die men heeft veroorzaakt.

01.18 Minister Johan Vande Lanotte: Dat is niet juist. De administratie heeft gezegd wat het voorstel is. Er was in geen advies van Fedict voorzien. De Inspectie ging niet akkoord en heeft gezegd dat men het advies van Fedict moest vragen.

01.19 Tony Van Parys (CD&V): De begeleidingscommissie is niet Fedict. De begeleidingscommissie is de commissie onder leiding van de magistraat die de begeleiding doet van het hele Phenix-project, maar dat is een andere affaire.

01.20 Minister Johan Vande Lanotte: Ja, maar het finaal advies komt van de administratie.

De **voorzitter:** Collega's, mag ik vragen te besluiten?

01.21 Tony Van Parys (CD&V): Het is een belangrijk dossier.

01.15 Tony Van Parys (CD&V): Si la procédure d'adjudication n'est pas clôturée, l'actuelle ministre de la Justice peut simplement y mettre un terme et en entamer une nouvelle. Si elle est effectivement clôturée, la commande est définitivement adjugée.

01.16 Johan Vande Lanotte , ministre: Le contrat a été signé.

01.17 Tony Van Parys (CD&V): Nous nous trouvons dans une double impasse. Premièrement, le dossier va encourir un retard. Deuxièmement, telle ou telle entreprise exigera des indemnités. Se pose alors le problème de la responsabilité. Si le ministre de la Justice ne se conforme pas à l'avis de l'Inspection des Finances, du ministre du Budget et de la Commission d'accompagnement, une responsabilité professionnelle est engagée.

01.18 Johan Vande Lanotte, ministre: L'inspection n'était pas d'accord et a déclaré qu'il fallait demander l'avis de Fedict.

01.19 Tony Van Parys (CD&V): La Commission d'accompagnement n'est pas Fedict, mais la commission placée sous la direction du magistrat qui coordonne le projet Phénix. Mais c'est une autre affaire.

01.20 Johan Vande Lanotte, ministre: Mais l'avis final est rendu par l'administration.

De **voorzitter**: We hebben nog een belangrijke interpellatie van een collega.

01.22 Tony Van Parys (CD&V): Het probleem, mijnheer de minister, is dat de schadevergoeding die zal moeten worden betaald, zal moeten worden aangerekend en in deze kwestie zal worden aangerekend aan diegene die de professionele fout heeft gemaakt door het contract tegen alle adviezen in toe te wijzen, zonder het akkoord van de minister van Begroting en zonder dat daarvoor in de gelden was voorzien. Dat is het fundamentele probleem waardoor het hele dossier van de informatisering in het slop zit, ten gevolge van de discussie tussen de twee excellenties in kwestie.

01.22 Tony Van Parys (CD&V): En raison de la discussion opposant deux ministres, le dossier de l'informatisation est actuellement dans l'impasse.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Collega Dieu heeft haar toegevoegde vraag nr. 464 ingetrokken.

02 Samengevoegde interpellaties en vraag van

- de heer Hendrik Bogaert tot de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de tekorten op de begrotingen 2003 en 2004 en de Europese beoordeling van de Belgacom operatie" (nr. 66)

- de heer Hendrik Bogaert tot de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de operatie Belgacom en de begrotingen 2003 en 2004" (nr. 67)

02 Interpellations et question jointes de

- M. Hendrik Bogaert au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "les déficits budgétaires 2003 et 2004 et la position de l'Europe en ce qui concerne l'opération Belgacom" (n° 66)

- M. Hendrik Bogaert au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "l'opération Belgacom et les budgets 2003 et 2004" (n° 67)

De **voorzitter**: De collega's – liefst één collega per fractie - die wensen te repliceren zullen kort het woord krijgen.

02.01 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in de vorige commissie voor de Financiën kon u niet antwoorden op de vraag hoe groot het tekort op de begroting 2003 en 2004 zal zijn omdat het volgens u onvoorspelbaar was. Uit de verklaring die u vijf minuten na afloop van de vergadering aan Belga verstrekt, blijkt dat er een structureel tekort is van 2,6 miljard euro voor 2003. Na afloop van de regeringsonderhandelingen blijkt dat het tekort voor 2004 op 1,4 miljard euro wordt geschat. Dit is in tegenspraak met het regeerakkoord waarin staat dat er geen enkele euro tekort kon zijn.

02.01 Hendrik Bogaert (CD&V): Il a été dit en commission des Finances de la Chambre que le ministre ne pouvait pas prévoir le déficit pour 2003 et 2004. Il a pourtant déclaré à l'Agence Belga qu'il y a un déficit de 2,6 milliards d'euros pour 2003. Un déficit de 1,4 milliards d'euros semble être prévu pour 2004. L'accord de gouvernement mentionnait cependant un budget en équilibre.

De verschillende interpellaties gaan over drie elementen: het structureel tekort op de begrotingen, de connectie met Belgacom en de fiscale amnestie. Fase twee en drie dienen eigenlijk als lapmiddel om het structurele tekort op te lossen. Mijn eerste vragen gaan over het structurele tekort. Kunt u hierover een gedetailleerd standpunt innemen.

Comment le ministre défend-il de nouvelles dettes de 1600 euros par ménage alors que, selon le Conseil supérieur des finances, 750 euros de surplus par ménage sont nécessaires pour payer les pensions? Comment défend-il les dettes, sachant que la Belgique souffre de la pression fiscale et du taux d'endettement les plus élevés d'Europe occidentale? Sous le gouvernement arc-en-ciel, ce taux d'endettement a baissé de 12 points de pourcentage, alors qu'il s'élevait à 20 points de pourcentage

Ten eerste, hoe verdedigt u nieuwe schulden van 1.600 euro per gezin? Dat zijn 16 briefjes van 100 euro per gezin. Volgens de Hoge Raad voor de Financiën is 750 euro per gezin overschot nodig om de pensioenen vanaf 2011 te kunnen betalen.

Ten tweede, hoe verdedigt u nieuwe schulden per gezin van 1.600 euro, terwijl België de hoogste belastingdruk van West-Europa heeft? De laatste vier jaar is de belastingdruk nog gestegen, terwijl die in onze onmiddellijke buurlanden significant is gedaald.

Ten derde, hoe verdedigt u nieuwe schulden, terwijl de schuldgraad de hoogste van West-Europa is?

Ten vierde, hoe verdedigt u nieuwe schulden terwijl de schuldgraad onder paars slechts 12 procentpunten is gezakt, terwijl dit onder Dehaene 22 procentpunten was?

Ten vijfde, hoe verdedigt u nieuwe schulden, terwijl de daling van de rentelasten groter was dan de 12 procentpunten waarmee u de schuldgraad hebt laten dalen?

Ten zesde, houdt u vol dat er in 2005 geen tekort zal zijn?

Ten zevende, wat is de evolutie van het primair saldo van de laatste acht jaar? Dat is dalend.

Ten achtste, wat is de evolutie van de interestlasten en de aflossingen van de laatste acht jaar?

Ten negende, als wij dit allemaal optellen, vindt u het dan wel verantwoord dat het Parlement en de bevolking de laatste tien maanden in het ongewisse zijn gelaten over de echte toestand van de overheidsfinanciën?

Dit waren mijn opmerkingen over de begroting. Het tweede deel gaat over Belgacom.

Na afloop van de vorige vergadering van de commissie voor Financiën en Begroting verklaarde u aan Belga dat de overname van het pensioenfonds zal aangewend worden om de overheidsschuld te verminderen. Tevens deelde u mede dat dit niet zal zorgen voor extra marges voor nieuwe uitgaven en u voegde eraan toe dat de ruimte op de begroting niet kan aangewend worden voor bijkomende uitgaven. Na afloop van de regeringsonderhandelingen blijkt echter dat het geld toch zal worden aangewend om de overheidstekorten van 2003 en 2004 te dichten. Deze overheidstekorten belopen samen 4 miljard euro.

Mijn vraag staat dan ook in het kader van de voorbereiding van de hoorzitting die we gevraagd hebben met commissielid Solbes, verantwoordelijk voor Financiën. In voorbereiding van die hoorzitting dient deze vraag om een gedetailleerd standpunt in te nemen over het volgende.

Ten eerste, in het regeerakkoord en in de nota van informateur Di Rupo wordt ervan uitgegaan dat de staatsschuld zal gereduceerd worden met het Belgacom-spaarvarken. Daarbij wordt er dus van uitgegaan dat dit geld integraal zal gebruikt worden voor de betaling van de toekomstige pensioenen, ook die van de Belgacom-werknemers, geraamd op 5 miljard toekomstige verplichtingen. Hoe verdedigt u deze afwijking ten opzichte van het regeerakkoord? Hoe verdedigt u het feit dat er nu voor de komende vijftig jaar bijkomende pensioenverplichtingen zijn ten bedrage van 50 miljard, zonder dat er daarvoor extra reserves aangelegd zijn?

Bovendien bedraagt het eigen vermogen van Belgacom slechts 1,5 miljard euro. U vraagt dus dat er provisies aangelegd worden door Belgacom ter waarde van 1,6 miljard euro. Door deze operatie zal het eigen vermogen van Belgacom dus negatief worden. In het Wetboek voor Vennootschappen is gestipuleerd dat elke onderneming kan ontbonden worden wanneer het eigen vermogen negatief wordt.

Dit roept de volgende vragen op. Werd er al dan niet een provisie geboekt? Zo neen, dan neem ik aan dat die provisie moet geboekt worden in 2003. Deze provisie bedraagt 1.6 miljard euro en is dus groter

sous Dehaene II. Maintient-on qu'il n'y aura pas de déficit en 2005? Comment ont évolué le solde primaire, les charges d'intérêt et les amortissements au cours des huit dernières années? Selon le ministre, se justifie-t-il de laisser le Parlement et la population dans l'ignorance pendant dix mois au sujet des Finances publiques?

Le ministre a déclaré à l'Agence Belga que le fonds de pension Belgacom permettra de réduire la dette publique, mais ne peut financer de nouvelles dépenses. Il s'avère à présent que cet argent compensera néanmoins le déficit public à hauteur de 4 milliards, en 2003 et en 2004. Selon l'accord de gouvernement, l'argent servirait intégralement à financer les pensions futures. Comment le ministre peut-il justifier qu'au cours des cinquante prochaines années, des obligations de pension supplémentaires seront générées pour un montant de 50 milliards sans que des réserves soient constituées à cet effet?

Les fonds propres de Belgacom ne se chiffrent qu'à 1,5 milliard d'euros. Le ministre demande à Belgacom de constituer une provision de 1,6 milliard d'euros, opération qui se soldera par des fonds propres négatifs pour Belgacom. Or, le Code des Sociétés stipule que toute société présentant des fonds propres négatifs peut être dissoute.

Une provision a-t-elle oui ou non été comptabilisée? Dans la négative, elle doit l'être en 2003. La provision s'élève à 1,6 milliard d'euro et est donc supérieure aux fonds propres de Belgacom. Selon le principe d'annualité, ce montant ne peut être comptabilisé sur une période de deux ans.

Un superdividende de 800 millions d'euros a été demandé à Belgacom pour 2003 afin de combler le trou dans les caisses de l'Etat. Si une provision de 1,5 milliard est demandée de surcroît, les fonds propres de Belgacom plongeront dans le rouge. N'est-ce pas là berner Belgacom?

dan het eigen vermogen van Belgacom. Ik neem aan dat dit niet kan gespreid worden over twee jaar. Immers, volgens het annualiteitsprincipe kan iets dat gekend is in één boekjaar en relevantie heeft op dat ene boekjaar, niet kan gespreid worden over verschillende boekjaren.

Belgacom wordt door de overheid gebruikt op het vlak van financiën. Wetende dat er voor 2003 een superdividend van 800 miljoen euro aan Belgacom werd gevraagd om het gat in de staatskas te dichten en aangezien andermaal een provisie van 1,5 miljard zal worden gevraagd, waardoor het eigen vermogen van Belgacom negatief wordt, rijst de vraag of Belgacom terzake niet wordt misbruikt.

Als. Belgacom, als bedrijf, de operatie van 1,5 miljard euro in één jaar tijd moet boeken, waarom verklaarde u dan dat de overheid dit over twee jaar zal kunnen boeken? Wat is de reden van het verschil? Een overheidsbedrijf moet het over één jaar boeken, maar de overheid daarentegen zou het over twee jaar kunnen boeken.

Is het Belgacom-pensioenfonds unfunded of niet? Ook bij Eurostat vraagt men zich dat af. Volgens hen is dat het geval, maar volgens u niet. Daarover kreeg ik graag absolute duidelijkheid. Dit zal immers bepalend zijn voor het antwoord op de vraag of deze middelen al dan niet mogen gebruikt worden om het gat in de staatskas te dichten.

Mijn volgende vraag gaat over het Zilverfonds. Moeten die extra 5 miljoen euro verplichtingen dan niet afgetrokken worden van het bedrag dat het Zilverfonds netto heeft ter betaling van de toekomstige pensioenen?

De principiële vraag ten aanzien van het Parlement luidt: vindt u dat het past in een parlementaire democratie om in de commissie te verklaren dat u absoluut nog niet weet of er al dan niet een overschot dan wel een tekort op de begroting zal zijn, om dan vijf minuten later aan Belga te verklaren dat u er zeker van bent dat er een overschot zal zijn?

Mijn laatste vraag is de volgende. Klopt het dat de operatie van de verkoop van een deel van het goud van de Nationale Bank absoluut niet vergelijkbaar is omdat er absoluut ook geen toekomstige verplichtingen tegenover stonden?

02.02 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mijnheer de voorzitter, de heer Bogaert vergat een vraag te stellen. In zijn schriftelijke vraag staat namelijk ook: klopt het dat de operatie van De Post uit het verleden niet vergelijkbaar is omdat De Post toen niet over een kapitalisatiesysteem beschikte? Ook op die vraag zal ik een antwoord geven.

Mijnheer Bogaert, uw vraag is namelijk een zeer goede vraag.

Die laatste vraag stond op papier, en ik weet dat u niet meer graag hebt dat ik ze zou beantwoorden. U zit hier wel in een zeer moeilijk parket. Ik begrijp de zeer moeilijke situatie waarin de CD&V nu verkeert.

02.03 (...): Maar jongen toch!

02.04 Minister **Johan Vande Lanotte**: Stoort het u dat ik antwoord? Welnu, ik probeer te antwoorden.

02.05 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Mijnheer de minister, ik stel voor dat u gewoon rustig...

Pourquoi l'Etat peut-il comptabiliser ce montant de 1,5 milliard d'euros sur deux ans, alors qu'une entreprise publique doit le faire sur un an?

Le fonds de pension Belgacom est-il *unfunded*? De la réponse à cette question dépendra la possibilité de combler le trou dans les finances publiques au moyen du fonds.

Le ministre estime-t-il normal d'affirmer en commission des Finances ignorer s'il y aura un surplus, alors qu'il confirme à la presse qu'il y en aura un?

Est-il exact que la vente d'or par la Banque nationale n'est pas comparable?

02.02 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Je constate que M. Bogaert n'a pas posé toutes les questions qu'il avait déposées. De fait, il craint que j'y réponde. Je comprends parfaitement sa réaction. Le gouvernement actuel est parvenu à présenter un budget en équilibre pour 2003 et 2004. L'absence de déficit n'arrange pas le CD&V.

02.06 Minister **Johan Vande Lanotte**: Probeer dan tegen uw voorzitter te zeggen dat hij mij laat uitspreken! Ik heb u niet onderbroken, mijnheer Bogaert. Zeg tegen uw voorzitter dat hij hetzelfde doet. In dat geval kan ik rustig antwoorden.

De **voorzitter**: Collega's, een momentje. Ik zou willen vragen...

02.07 **Hendrik Bogaert** (CD&V): (...) dat u de feiten (...)

02.08 Minister **Johan Vande Lanotte**: Ik zal mij zeer rustig tot de feiten beperken, maar die zijn (...)

02.09 **Hendrik Bogaert** (CD&V): (...) een feit dat (...)

02.10 Minister **Johan Vande Lanotte**: Ik heb het al gezegd en uw reactie bewijst dat nu: u bent heel nerveus over heel die situatie en dat is, zoals ik al zei, heel begrijpelijk.

Wat is het grote probleem waarmee u zit? Het grote probleem is dat de regering voor 2003 en 2004 heeft aangekondigd dat zij een begroting in evenwicht zal indienen. Het is niet de eerste keer dat de regering dat vooropstelt. De regering heeft dat nog al vooropgesteld en, wat belangrijker is, de regering heeft dat ook altijd gehaald.

Heel uw visie en strategie was erop gericht om te bewijzen dat de regering na de verkiezing zou moeten aankondigen dat zij een groot deficit zou hebben. Nu blijkt dat niet zo te zijn, en dat is een groot probleem voor u. Dat kan ik begrijpen. Dat is geen probleem voor de bevolking en ook niet voor mij, maar voor u zeer zeker wel.

Wat zijn de feiten zoals ze zijn? De regering heeft een operatie gedaan voor het pensioenfonds van Belgacom. U had het in uw vraag al aangegeven: "Klopt het dat die operatie niet vergelijkbaar is met De Post?" Dat is inderdaad juist: het is niet vergelijkbaar met De Post.

In verband met De Post heeft de regering namelijk alle verplichtingen op zich genomen. De Post zelf moest niets doen. In 1997 is er, dus in één jaar, winst gemaakt op de begroting. Die winst werd voluit meegerekend. Vanaf dat jaar was er voortdurend een enorm verschil. In 2002 bedroeg dat verschil bijvoorbeeld 70 miljoen euro aan inkomsten tegenover 329 miljoen euro aan uitgaven. En dat is dan nog maar voor 2002!

Inderdaad, de operatie-Belgacom en die van De Post zijn niet vergelijkbaar. Die van De Post was alleen om De Post te helpen en kostte de Staat immens veel geld. De operatie-Belgacom is een operatie die eveneens dient om het bedrijf te helpen. Voor De Post was dat verantwoord omdat het bedrijf anders in de problemen zou zijn gekomen. Ook voor Belgacom was dat nodig, met het grote verschil dat de operatie voor Belgacom in haar globaliteit neutraal is omdat de inkomsten op lange termijn door minder intresten door de bijdragen van Belgacom worden gecompenseerd. Dat is de reden waarom het bedrag op die manier werd vastgelegd. In tegenstelling tot het verleden heeft de Belgische Staat niet meer de mogelijkheid om een bedrag – 5 miljard of 3 of 7 miljard - uit te vinden. De Belgische Staat – ik zal het straks in een andere commissie uitleggen - moet op basis van actuariële gegevens een correcte voorstelling van de feiten geven.

02.11 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Het is dus een nuloperatie.

02.12 Minister **Johan Vande Lanotte**: Telkens als het Belgacom-

02.10 **Johan Vande Lanotte**, ministre: L'opération de transfert du fonds de pension de Belgacom n'est pas comparable à l'initiative prise à l'égard de La Poste. Dans le second cas, il s'agit d'une mesure favorable à La Poste exclusivement et qui a coûté très cher à l'Etat. En revanche, l'opération Belgacom est neutre sur le plan budgétaire. En ce qui concerne l'obligation d'aider Belgacom dans le cadre d'un marché libéralisé, il existe un *funding* qui est actuellement examiné par la Commission européenne, laquelle rendra son verdict dans une semaine ou deux. Cette opération ne sera sans doute pas considérée comme une aide publique.

fonds in deze commissie aan bod komt, heb ik reeds moeten vaststellen dat sommigen beweren dat te veel betaald werd en anderen het tegendeel. U zou er beter aan doen de vollen te stemmen.

02.13 Hendrik Bogaert (CD&V): Het is dus een nuloperatie.

02.14 Minister **Johan Vande Lanotte**: Laat me antwoorden, mijnheer Bogaert. Vindt u het vervelend dat ik antwoord? Moet u er altijd per se tussenzitten!

Ik leg het verschil uit. De operatie bij De Post hebt u eerst proberen voor te stellen als een verschrikkelijk goede operatie. Ondertussen hebt u uw staart reeds ingetrokken. Wat het Belgacom-fonds betreft, herhaal ik dat in ruil voor de verplichtingen die we nemen om het bedrijf in een geliberaliseerde markt te helpen – een voorstel dat ik reeds lang gelanceerd heb en in de vorige legislatuur voorbereid werd – een funding staat. Op dit ogenblik wordt overlegd met de Europese Commissie. In een eerste fase wordt onderzocht of er sprake is van staatssteun of niet. De Europese Commissie zal ons plan alleen aanvaarden op voorwaarde dat zij zeker is dat het geen staatssteun is. Daarover lopen de discussies. Binnen een tweetal weken zullen we hierover duidelijkheid krijgen. We hebben er vertrouwen in dat de Europese Commissie deze operatie niet als staatssteun zal beschouwen.

Hoe verlopen die contacten? De contacten met de Europese Commissie verlopen op informele wijze. Dat is de afspraak. Daarna laat de Europese Commissie weten of een notificatie moet volgen of niet. Indien er geen notificatie vereist is, betekent dit dat de Europese Commissie de operatie niet als staatssteun beschouwt en gaat de operatie gewoon door. Dat is de modus operandi, ook voor andere zaken.

Dat is de operatie zoals ze moet gebeuren.

In het tweede luik wordt bekeken hoe de operatie budgettair moet worden aangerekend. Hierover ben ik in deze commissie al heel erg verbaasd geweest. U geeft immers de indruk dat België beslist hoe de operatie budgettair wordt aangerekend. Dat is heel merkwaardig. Nog merkwaardiger is dat u het heel vervelend en zelfs onaanvaardbaar vindt dat de operatie positief zou zijn. Het was misschien iemand anders van CD&V die dat heeft gezegd. We hebben gisteren in de commissie over hetzelfde onderwerp al verschillende standpunten van uw fractie gehoord. Wees gerust, we hebben gisteren in de Kamercommissie van uw CD&V-fractie al drie standpunten gehoord. Het is dus geen probleem om iemand te vinden die gezegd heeft dat het onaanvaardbaar zou zijn.

Wanneer we een tegenvaller hebben in de begroting, klaag ik niet. Ik heb hier ook de begroting verdedigd in 2000. Ik was destijds amper twee weken minister van Begroting toen we het bericht kregen van het Instituut voor de Nationale Rekeningen dat zij tot hun spijt moesten meedelen dat de vroegere manier van redeneren en de vroegere aanrekening niet meer telden. De vroegere manier van redeneren betekende onder andere dat de subsidies aan de NMBS niet in de begroting werden opgenomen, om maar één voorbeeld te nemen. Toen ik dus pas minister van Begroting was, moest er 20 miljard Belgische frank meer worden aangerekend. Ik heb in de commissie toen gezegd dat het een Europese beslissing was en dat ik er mij niet over moest beklagen. Het was gewoon zo. Ik heb dat niettemin aanvaard, zoals ik toen in de commissie heb verklaard. Als ik niet klaag wanneer ik 20 miljard Belgische frank negatief moet aanrekenen, moet ik ook niet

02.14 **Johan Vande Lanotte**, ministre: M. Bogaert suscite erronément l'impression que nous décidons de l'imputation budgétaire de cette opération. L'Europe a établi des règles comptables en vertu desquelles le fonds de pension de Belgacom constitue un poste de recettes, ce qui nous permet de présenter un solde budgétaire positif, tandis que les autres pays de l'Union clôturent leur budget avec un déficit de 0.3 pour cent.

Je tiens à rappeler que l'ancien premier ministre, M. Dehaene, a proposé le Pacte de stabilité à l'Europe. Une croissance moyenne de 2.5 pour cent entraînerait un déficit de 0.3 pour cent. Au cours de la législature précédente, la croissance était de 1.7 pour cent mais le gouvernement est parvenu à enregistrer un excédent budgétaire. Il donc fait mieux dans un climat économique plus difficile.

Depuis 2000, nous avons toujours enregistré un excédent. Aucune dette nouvelle n'est apparue. La réduction de la dette a été plus rapide que prévue. La dette du secteur du logement social a même été reprise.

Nous avons introduit un dossier solide auprès d'Eurostat, ce qui revêt une très grande importance pour Belgacom. Après les discussions au sein de la Commission européenne quant à savoir s'il est question ou non d'une aide d'Etat, le dossier est transmis à Eurostat. Cela m'étonnerait fortement que le dossier portugais soit avalisé et que la Belgique essuie un refus.

Dans les années 1990, la vente d'or s'imposait pour des raisons budgétaires. La vente de propriétés constitue-t-elle peut-être une preuve de bonne gouvernance, à l'inverse de la reprise du fonds de pension

verwonderd zijn dat er ook eens een positieve meevaller is.

Wat wil u nu eigenlijk dat we doen? Wil u dat wij zeggen dat het volgens de Europese boekhoudregels om inkomsten gaat maar dat wij dat niet willen? Wil u dat wij de Europese boekhoudregels niet toepassen en ze enkel toepassen als ze slecht uitvallen voor ons? Dan mogen wij ze wel toepassen. Als ze daarentegen goed uitvallen voor ons, mogen we ze niet kennen. Dat is gewoon potsierlijk.

Ik heb niet gezegd dat daardoor alle problemen zijn opgelost. Ik heb uitdrukkelijk gezegd dat het een meevaller is. Maar een meevaller telt ook. Het grote verschil tussen België en andere landen is dat, wanneer andere landen door een dergelijke operatie een meevaller hebben, ze er net in slagen om een tekort van 3% te bereiken. Zo vermijden ze een groter tekort, waardoor ze net niet in de gevarenzone komen. Wanneer wij een dergelijke meevaller hebben, komen we op een positief resultaat uit. Dat is het verschil tussen België en de andere landen. Als we een meevaller hebben, eindigen we positief. Als andere landen een meevaller hebben, komen ze net niet op een tekort van 3% uit.

U hebt gevraagd hoe ik verantwoord dat wij meer schulden hebben. Wij hebben niet meer schulden. De cijfers daarover moeten ook eens duidelijk worden verklaard.

Ten eerste zijn wij gestart met een stabiliteitspact, dat nog door de regering Dehaene werd vastgelegd. Die regering had een stabiliteitspact voorgesteld aan Europa, waarin ervan werd uitgegaan dat er de komende jaren een gemiddelde groei van 2,3% zou zijn. Het uitgangspunt van het laatste stabiliteitspact Dehaene was een gemiddelde groei van 2,3%. Dat zou volgens de cijfers van de heer Dehaene leiden tot een deficit van 0,3% in 2002.

De vorige regering heeft geen 2,3% groei gekend, maar 1,7% minder groei. Het resultaat was dat wij een overschot hadden in 2002. Ten opzichte van het stabiliteitspact van mijn voorganger hebben wij dus beter gepresteerd, met een slechtere economische situatie. Hebben wij schuld bijgemaakt? Neen, onder de vorige regering hadden wij nog 6,9% van het BNP extraschuld gemaakt door de afbouw van het deficit die nog niet volledig weggewerkt was. Onder de vorige regering hebben wij een beweging in de omgekeerde richting gemaakt. Er is geen bijkomend deficit meer. Dat is u misschien ontsnapt. Sinds 2000 hebben wij ieder jaar een begroting met overschot gehad. Wij hebben het altijd aangekondigd en wij hebben het ook gedaan.

U vraagt of ik het aanvaardbaar vind dat er een bijkomende schuld is. Er is geen bijkomende schuld. De schuldgraad is vlugger gedaald dan de vorige regering had voorzien. Volgens de vorige regering moesten wij ongeveer op 107% zitten in 2002, opnieuw rekening houdend met 2,3% groei en met het feit dat er geen schuld werd overgenomen. Wij hebben de schuld voor de sociale huisvesting eindelijk meegeteld. Desondanks blijven wij onder de schuld die in de laatste regering was afgesproken.

Uw vragen zijn wat dat betreft zeer tendentieus. U vindt het natuurlijk heel vervelend dat er een begroting in evenwicht is. Wij gaan bij Eurostat het dossier indienen. Tot uw grote spijt zult u moeten vaststellen – ik vertrouw daarop – dat het een goed dossier is. Voor Belgacom was het een absolute noodzaak en ook wat betreft de aanrekening van de boekhouding denk ik dat dit een heel stevig dossier is. Wij zullen de Europese beslissing respecteren, maar volgens een correcte procedure. Dat betekent eerst de discussie over de staatssteun. Als die discussie betreffende de staatssteun voorbij is, en dat verwachten wij relatief vlug, dan moet bij Eurostat het dossier

de Belgacom? C'est l'Institut des comptes nationaux lui-même qui nous a suggéré d'inscrire ce montant au budget, à l'instar des autres pays de l'UE. Il n'y a donc pas de nouvelles dettes et rien ne justifie une remise en question du budget.

aangekaart worden. Ik kan mij niet indenken dat men dat van Portugal zou aanvaarden en het onze niet, om de redenen die ik heb uitgelegd.

U vraagt ten slotte of ik niet vind dat het een groot verschil is met de verkoop van de goudvoorraad. Men kan dit daarmee toch allemaal niet vergelijken. Natuurlijk niet, maar ik wil daarover nog iets zeggen. Ik denk dat het in de jaren '90 nodig was om dit te doen. Wanneer u echter suggereert dat voor 300 miljard verkopen van eigendommen, die vandaag – dit terzijde – 12% meer waard zijn, een bewijs van staatsmanschap is en een pensioenfonds overnemen van een bedrijf dat dit nodig heeft een slecht beleid is, dan hebt u het aan het verkeerde eind.

Iedere regering heeft gedaan wat zij moest doen met de middelen die er toen waren. In de jaren negentig heeft men het feit dat men geen begroting in evenwicht kon maken, gecompenseerd door dingen te verkopen, maar dat betekent ook dat men die dingen kwijt is. Als men goud verkoopt, heeft men geld gekregen, maar is men het goud kwijt. Dan heeft men dat ook niet meer. Nu geeft men de indruk dat dit het summum is van een orthodox beleid.

Bij een operatie als het pensioenfonds – waar wij niet eens zelf zijn opgekomen, maar waarbij het Instituut voor Nationale Rekeningen ons signaleerde dat dergelijke maatregelen in andere landen meetellen voor de begroting – bestaat er slechts één reden om een ander bericht te geven dan dat de begroting in evenwicht is. Er is maar één reden waarom u aan de bevolking zou zeggen dat de begroting niet in evenwicht is, met name omdat u persé aan de bevolking wil zeggen dat deze regering het niet goed doet. U hebt geen enkele objectieve reden om te zeggen dat de schulden toenemen, u hebt geen enkele objectieve reden om te zeggen dat de begroting niet in evenwicht is, behalve één: de objectieve reden dat het voor uw partij goed uitkomt om dat te verkondigen.

02.15 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de minister, uw antwoord overtuigt ons totaal niet. Ik heb drie punten die ik in de repliek zou willen behandelen.

Ten eerste, wat de belastingdruk betreft, meen ik dat u daar zeer snel over gaat. De belastingdruk in België is nu 46,3% en dat is de derde hoogste ter wereld. Die belastingdruk is de voorbije vier jaar nog gestegen. In 1999 werd beloofd de belastingdruk te verlagen, maar hij is gestegen. In 2000 werd beloofd de belastingdruk te verlagen, maar hij steeg.

02.16 Minister Johan Vande Lanotte: (...)

02.17 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de voorzitter, sta mij toe even voort te spreken. Ik heb de minister ook laten uitspreken en ik neem aan dat het geen probleem zal zijn om de minister straks het woord te verlenen.

Ik zal mijn woorden even herhalen omdat er zoveel belangstelling voor is.

Mijnheer de minister, in 1999 beloofde u om de belastingdruk te verlagen, maar hij is gestegen. In 2000 beloofde u om de belastingdruk te verlagen, maar hij is gestegen. In 2001 beloofde u om de belastingdruk te verlagen, maar hij is gestegen. In 2002 beloofde u om de belastingdruk te verlagen, maar hij is gestegen. Wat is de geloofwaardigheid van zowel de socialisten als de liberalen als zij

02.15 Hendrik Bogaert (CD&V): Cette réponse n'est guère convaincante. Nous sommes soumis à une pression fiscale extrêmement élevée de 46,3%.

02.17 Hendrik Bogaert (CD&V): Malgré toutes les promesses de réduction d'impôts du gouvernement, cette pression fiscale n'a fait que croître au cours des quatre dernières années. Dans ces conditions, quelle valeur peut encore avoir la promesse du gouvernement de réduire les impôts en 2003?

vandaag beweren dat de belastingsdruk in 2003 zal stijgen? Dat is één punt.

(...): (...)

02.18 Hendrik Bogaert (CD&V): Laat u mij uitspreken. U bent geen voorzitter.

De **voorzitter**: Laat de heer Bogaert uitspreken.

02.19 Hendrik Bogaert (CD&V): Ik heb het punt over de belastingsdruk uitgelegd. Ik zal nu de vergelijking met de buurlanden maken.

Als we de Belgische belastingsdruk toepassen op onze buurlanden ontstaan er gigantische overschotten. U kunt geen victorie kraaien omdat we slechts een tekort van 4 miljard euro op onze begroting hebben. Het echte tekort is veel groter. Als u de 46% belastingsdruk toepast op onze buurlanden hebt u gigantische overschotten. Het geld gaat dan langs ramen en deuren naar buiten. U krijgt het gewoon niet op.

Voor Nederland betekent dat 3% overschot, voor Duitsland 2% overschot, en zelfs in Frankrijk zal er een overschot zijn door de Belgische belastingdruk. Ik denk dat dit ook een belangrijk punt is.

Het derde punt is dat de liberalen in deze regering worden bedrogen. Immers, bij haar aanvang beloofde deze regering een belastingdrukverlaging aan de liberalen, enerzijds, en een uitgavenstijging aan de socialisten, anderzijds. Thans blijkt echter dat al vier jaar na mekaar de belastingdruk helemaal niet daalt, maar verder stijgt. Ik wens mij niet bezig te houden met uw politieke partij, mijnheer de minister, maar dat moet u toch even in overweging nemen.

Het vierde punt is Belgacom. Ik heb geen antwoord gekregen van de minister op het volgende. Er is een operatie-Belgacom voor in totaal 5 miljard euro, waarvan 3,4 miljard is gedekt door de activa – het moet nog blijken hoeveel dat precies is – en waarvan 1,6 miljard helemaal niet is gedekt door activa. Het bedrag van 1,6 miljard is dus groter dan het eigen vermogen. Ik neem aan dat iedereen de boekhouding van Belgacom heeft geconsulteerd en dus heeft gemerkt dat het eigen vermogen 1,5 miljard bedraagt. Wij vragen dat er een provisie van 1,6 miljard euro zou worden aangelegd voor Belgacom. Dat is meer dan het eigen vermogen. Elke onderneming die een negatief eigen vermogen heeft, kan in principe ontbonden worden. Welnu, waar zal het geld vandaan komen om ervoor te zorgen dat het eigen vermogen van Belgacom niet negatief wordt?

Tot slot, mijnheer de minister, nog de cruciale vraag die onbeantwoord bleef, met name is het Belgacom-fonds funded of unfunded volgens de definitie van Eurostat?

02.20 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer Bogaert, dat is al de derde keer op rij dat u doelbewust een aantal zaken verkeerd voorstelt. Ik heb u dat al gezegd.

Ik weet dat u een slimme kerel bent, maar ik heb reeds gezegd dat de manier waarop u het nu voorstelt te ver gaat. Dit is intellectuele oneerlijkheid. U schept hier bewust verwarring. U hebt het steeds over belastingdrukverlaging. Wij als liberalen in deze regering hebben er een punt van gemaakt de belastingen te verlaagen. Die zijn ook verlaagd.

02.19 Hendrik Bogaert (CD&V): Si l'on appliquait notre pression fiscale dans les pays voisins, on y verrait apparaître de gigantesques surplus: trois pour cent aux Pays-Bas et deux pour cent en Allemagne.

Les libéraux sont dupés dans ce gouvernement. On leur a promis des diminutions de la pression fiscale, mais voilà déjà quatre ans que les impôts augmentent.

Seuls 3,4 des cinq milliards de Belgacom sont couverts par des actifs; 1,6 milliard ne l'est donc pas. Ce chiffre est plus élevé que celui de l'actif propre, qui s'élève à 1,5 milliard. En principe, toute société dont l'actif propre est négatif peut être dissoute. Qui fera en sorte que les choses n'en arrivent pas là? Le fonds de Belgacom est-il «funded ou unfunded» selon la définition d'Eurostat?

02.20 Bart Tommelein (VLD): M. Bogaert présente délibérément une image tronquée de la situation.

Il fait preuve de malhonnêteté intellectuelle. Il ne s'agit pas du tout de réduction de la pression fiscale, mais bien de réduction des impôts. Et les impôts ont

Mijnheer Leterme, u verwijst naar een OESO-rapport.

effectivement diminué dans notre pays.

(...): (...)

02.21 Bart Tommelein (VLD): Als de belastingdruk volgens het OESO-rapport stijgt, komt dat vooral door het feit dat er bij de beginjaren van de legislatuur een zeer grote stijging is geweest van de fiscale ontvangsten. Mijnheer Bogaert, dat was zo omdat wij het juist beter deden en omdat wij het goed doen met dit land.

02.22 Hendrik Bogaert (CD&V): Hij zegt juist dat het slecht ging.

02.23 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer Bogaert, laat mij uitspreken. U weet heel goed dat belastingdruk een verhouding is tussen het totaal aan fiscale ontvangsten, het is dus geen stijging van de belastingen, maar een verhoging van de fiscale ontvangsten. Dat betekent dat er meer inkomsten zijn omdat er een hogere activiteitsgraad was bij het begin van de legislatuur, omdat het meezat, omdat de economie goed draaide en omdat de BTW-ontvangsten stegen.

02.23 Bart Tommelein (VLD): L'augmentation de la pression fiscale signalée dans le rapport de l'OCDE est due à la forte croissance des recettes fiscales en début de législature, au moment où il y avait aussi un taux d'activité supérieur. C'est logique. La raison en est que nous étions plus performants, c'est tout.

02.24 Hendrik Bogaert (CD&V): Hij zei net dat het niet goed draaide.

02.25 Bart Tommelein (VLD): Als u dat dan bekijkt in verhouding tot het bruto binnenlands product, is het een heel logische situatie. U komt aanzetten met een OESO-rapport van bij de beginjaren van de legislatuur. Mijnheer Bogaert, het OESO-rapport slaat op welk jaar?

02.26 Hendrik Bogaert (CD&V): Op 2002.

02.27 Bart Tommelein (VLD): Van welk jaar zijn de inkomsten die dan binnenkomen in de Staat?

02.28 Hendrik Bogaert (CD&V): Van 2001. Dat zijn drie jaar dat u aan de mensen zegt dat de belastingdruk wellicht zal verlagen.

02.29 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer Bogaert, u hoeft zich niet boos te maken.

02.30 Hendrik Bogaert (CD&V): Drie jaar op een rij zegt u aan de mensen dat de belastingdruk zal dalen en hij stijgt. Mijnheer Tommelein, ik denk dat u een wiskundig probleem hebt.

02.30 Hendrik Bogaert (CD&V): C'est la troisième année consécutive que vous dites aux gens que la pression fiscale va diminuer! Je pense que les mathématiques ne sont pas votre point fort.

02.31 Bart Tommelein (VLD): Neen, u hebt een wiskundig probleem. Als ik zeg dat het OESO-rapport slaat op 2002, over welke fiscale ontvangsten gaat het dan?

02.32 Hendrik Bogaert (CD&V): Van 1999, 2000 en 2001.

02.33 Bart Tommelein (VLD): Volgens u waarschijnlijk over die van 2003 en 2004. Het gaat over de fiscale ontvangsten van de jaren ervoor. Waarom? Omdat wij in de vorige regering de activiteitsgraad hebben verhoogd, arbeidsplaatsen hebben gecreëerd en ervoor hebben gezorgd

02.33 Bart Tommelein (VLD): Ne vous fâchez pas. Le gouvernement précédent a augmenté le taux d'activité. En créant des emplois. il

dat er meer fiscale ontvangsten waren. Dat is een groot verschil met het stijgen van de belastingen. De belastingen per hoofd zijn immers gedaald. Wat u aan het doen bent, mijnheer Bogaert, bewijst dat wij gewoon moeten verdergaan op de ingeslagen weg.

Dat de belastingdruk in België zo hoog is, daarvoor draagt u als partij en zelfs in hoofdzaak een zeer grote verantwoordelijkheid. U hebt er met uw partij jaren aan een stuk mee voor gezorgd dat de belastingdruk in België een van de hoogste is van Europa. Wij als liberalen zullen verdergaan op de ingeslagen weg en zullen verdergaan met het beleid van lastenverlaging.

02.34 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer Tommelein, ik ben sinds vier maanden kamerlid en zou al verantwoordelijk zijn voor de belastingdruk in België?

02.35 Bart Tommelein (VLD): Uw partij is daarvoor mee verantwoordelijk en draagt zelfs de hoofdverantwoordelijkheid.

De **voorzitter**: Als u allemaal samen roept, hoort men toch niets meer.

02.36 Rik Daems (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik zal zeer kort zijn na dat jonge geweld.

Ik zou enkele opmerkingen willen maken over Belgacom, mijnheer de minister, al was het maar omdat ik ondertussen de termijn van zes maanden bijna heb overschreden en ik daarover toch iets mag zeggen.

Wat de belastingdruk betreft, wil ik graag uw sofisme overnemen. U zegt dat er een overschot zou zijn, mocht de belastingdruk in Nederland zijn zoals bij ons. Mocht niemand in België werken, dan was de belastingdruk natuurlijk zeer laag. Dat zijn sofismen die op niets lijken, want dan zou niemand veel belastingen betalen, zouden we heel weinig inkomsten hebben en zouden we een lage belastingdruk hebben. Dit is een sofisme. Dat zijn uitspraken die eigenlijk wel leuk klinken. U hebt het over wiskunde gehad. U hebt ooit nog enkele rekeningen mogen checken bij McKenzie. Wij kennen het huis allebei goed. Dit zijn sofismen.

Het is wel zo dat wij andere keuzes hebben gemaakt. Mocht Nederland in verhouding een evengrote uitgave voor de sociale zekerheid hebben als in België, dan was het sociaal systeem daar beter en zouden er geen wachtlijsten zijn. Die vergelijkingen gaan niet op.

De belastingdruk is een statistisch gegeven. Ik wil met u graag de uitdaging aangaan – ik neem aan dat de ministers van Begroting en Financiën daarover een objectief oordeel zullen vellen – door per persoon een aantal voorbeelden uit te werken. Als de crisisbelasting wegvalt, de belastingschalen geherindexeerd zijn, de 55% gedaald is naar 50% en de belastingkredieten zijn ingevoerd, dan stel ik u voor uw belastingaangifte publiek te maken en kom dan volgende week op het spreekgestoelte maar eens vertellen dat u meer belastingen betaalt met hetzelfde bruto-inkomen. Daar gaat het over. Eigenlijk is het een beetje potsierlijk. De OESO is in ieder geval verkeerd in zijn analyse wanneer het gaat over de individuele situatie van elke individuele burger. Als u daaruit afleidt dat de mensen individueel meer belastingen betalen, quod non...

02.09 Hendrik Bogaert (CD&V): Is de OESO dan mis?

a accru du même coup les recettes fiscales. Les impôts par tête d'habitant ont baissé. C'est votre parti qui, pendant des années, a mené une politique qui a fait de notre pression fiscale une des plus élevées d'Europe. Nous, libéraux, poursuivrons au contraire la politique de baisse des charges.

02.34 Hendrik Bogaert (CD&V): Je ne suis député que depuis quatre mois et je devrais endosser la responsabilité de la pression fiscale!

02.36 Rik Daems (VLD): M. Bogaert affirme que si la pression fiscale était aussi forte aux Pays-Bas qu'ici, le budget y serait en excédent. C'est un sophisme. Dans le même esprit, on pourrait aussi affirmer que si personne ne travaillait en Belgique, la pression fiscale serait très basse. La pression fiscale est une donnée statistique. Je relève volontiers le défi de développer des exemples personnalisés. Que M. Bogaert rende sa déclaration fiscale publique et démontre la semaine prochaine, à la tribune, qu'il devrait, sur la base du même revenu brut, payer davantage d'impôts.

En tout cas, l'analyse de l'ODCE est incorrecte dans la mesure où vous en déduisez que les citoyens paient individuellement plus d'impôts. Apportez votre déclaration d'impôts et nous verrons bien. Au moins, nous en aurons fini avec cette comédie.

02.37 Hendrik Bogaert (CD&V):

L'OCDE se serait donc trompée ?

02.38 Rik Daems (VLD): We zullen de oefening doen. We zullen uw belastingaangifte nemen, we zullen dat allemaal op een rijtje zetten en we zullen laten zien hoeveel minder u betaalt. Dan zal het meteen gedaan zijn met die flauwekul die u hier verkoopt. Wat u vertelt, is een statistisch algemeen verhaal. Als niemand nog werkt in Vlaanderen, is de belastingdruk laag. Hoera! Als iedereen werkt, dan is de belastingdruk hoger, want met de progressiviteit van de belastingsschalen betaalt men relatief meer.

02.39 Hendrik Bogaert (CD&V): ... Daar hebben we wel een punt.

02.40 Rik Daems (VLD): Neen, u hebt helemaal geen punt.

Ik kom dan bij het volgende punt: Belgacom. Welke operatie voert de regering door? Ik sta daar overigens achter en dat zal u misschien verbazen. Mijnheer de minister, wij hebben deze operatie trouwens voor een stuk voorbereid. Het was een van de weinige bedrijven die nog een eerste pijler pensioenfonds in huis had. De grote vraag is of een maatschappij haar pensioen volledig gekapitaliseerd wil hebben in de eerste pijler. Dat kan niet meer in dit land. Ik ben daarvan een voorstander, maar dat kan niet meer, omdat het financieel niet meer haalbaar is. Is het te verantwoorden om bij sommige bedrijven een eerste pijler pensioenfonds te laten? Het gaat hier overigens over een bedrijf dat naar de beurs gaat en het zou dan ook kunnen gebeuren dat financiële problemen ertoe leiden dat men aanspraak zou maken op de pensioenfonds om het bedrijf te redden. In een land waar 99% van de pensioenen in de eerste pijler gegarandeerd is, zou deze garantie niet gelden voor 35.000 mensen van Belgacom. Neen. Dus vind ik dat, gelet op de situatie, als liberaal de juiste keuze. Dat heeft niets te maken met ideologie, maar met de bescherming van sociale rechten van mensen.

U hebt het ook over het feit of het nu al dan niet een goede financiële operatie is, mijnheer Bogaert. Ik moet u erop wijzen dat Europa al voordien de schulden bij ons passief heeft bijgeteld. Dat was trouwens minder dan wat u vandaag heeft gezegd. Ik heb dat ook in de plenaire vergadering gezegd.

Als u de balans van SBC zou hebben gezien, dan zou u hebben gezien dat volgens US GAAP of United States Generally Accepted Accounting Principles de actuele waarde – het geld dat werkelijk in de pot moet zitten, rekening houdend met de toekomstige bijdragen om die persoon te betalen – minder is dan vijf miljard.

Mijnheer de minister, ik weet overigens niet hoe u het aangelegd hebt om er meer uit te halen dan wat volgens de boekhoudkundige principes van de Verenigde Staten nodig was als een volledige dekking van de pensioenverplichting van Belgacom. Dat is een goede zaak. Dat heeft niets met Copperfield te maken, collega's. Dat is gewoon goed onderhandeld door deze regering en deze minister. Men zou hem eigenlijk proficiat moeten wensen, want hij heeft er meer gehaald aan de zijde van de activa dan aan de zijde van de passiva dan wat volgens de regels van de Verenigde Staten is bepaald. Ik ben daarvan overtuigd, want ik heb dat dossier samen met de collega's in de regering in het verleden beheerd. De minister heeft er dus meer uitgehaald dan aan de zijde van de passiva geboekt stond. Ik meen dus dat dit een goede zaak is.

Mijnheer Bogaert, u zegt dat het vermoeden van Belgacom negatief is

02.40 Rik Daems (VLD): Belgacom était une des seules entreprises à avoir constitué un fonds de pension dans le cadre du premier pilier. En Belgique, ce ne serait plus réalisable. Serait-ce alors faire preuve de sens des responsabilités que de permettre malgré tout à une telle entreprise d'entrer en bourse? Que serait-il advenu s'il avait été fait appel au fonds pour sauver l'entreprise? Dans ce contexte, le gouvernement a pris la bonne décision.

M. Bogaert se demande également s'il s'agit en l'occurrence d'une opération financière rentable. L'Europe a déjà préalablement ajouté ce montant à notre dette.

En fait, il faudrait féliciter le ministre, car il a fait mieux que ce qui figurait au passif.

Ensuite, notre collègue affirme que le patrimoine de Belgacom est devenu négatif. Monsieur Didier Bellens est actuellement présent dans notre Assemblée. Il faut lui poser la question.

geworden. Twee verdiepingen lager zit de heer Didier Bellens voor een hoorzitting in de commissie voor de Infrastructuur. Ik stel voor dat u het eens aan hem vraagt. Hij is als afgevaardigd bestuurder bij wet verplicht om in dat geval de handelsrechter te vragen om voort te werken, net zoals hij de algemene vergadering moet vragen, ik denk volgens artikel 121, of hij de activiteiten mag voortzetten met een bedrijf dat winst maakt. Dat is weer flauwekul wat u vertelt. Dat klopt gewoonweg niet.

02.41 Hendrik Bogaert (CD&V): (...)

02.42 Minister Johan Vande Lanotte: Dit is schandalig, mijnheer Bogaert. Als er één bedrijf in België is dat geen schulden heeft en dat zelfs na deze operatie maar één kritiek heeft, namelijk dat ze te weinig schulden heeft, is het Belgacom. Dat is de enige internationale kritiek die wordt geuit. Als u zegt dat ze een negatief eigen vermogen heeft, is dat flauwekul. De schuldgraad is laag. Dat is de waarheid. U wekt de indruk dat het bedrijf plots in moeilijkheden verkeert. Wat is een negatief eigen vermogen? Dan verkeert men toch in de problemen, zeker.

02.43 Hendrik Bogaert (CD&V): Ik heb gevraagd wat er zal gebeuren als er een negatief eigen vermogen is. Antwoord toch gewoon op de vraag.

02.44 Minister Johan Vande Lanotte: U blijft verspreiden dat er een negatief eigen vermogen is. U vraagt wat de schuldgraad is. Belgacom heeft bijna geen schuldgraad. Er is bijna geen enkel bedrijf in België dat zo weinig schulden heeft en dat zal ook na deze operatie zo zijn. Dat heeft de heer Bellens ook zeer openlijk gezegd. Belgacom blijft na deze operatie meer nog dan tevoren een zeer gezond bedrijf.

02.45 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de minister, laten we bij de feiten blijven....

De **voorzitter:** Mijnheer Bogaert, u moet het woord vragen aan de voorzitter, anders stop ik de vergadering en dan is het afgelopen.

02.46 Johan Vande Lanotte , ministre: Je sais, vous trouvez qu'on reçoit de trop. Je répondrai dans l'autre commission. Vous dites que vous êtes pour la répartition mais qu'on doit capitaliser. Vous avez dit cela hier. Vous avez dit que l'Etat spéculait avec ses actions.

02.42 Johan Vande Lanotte , ministre: C'est scandaleux. Lorsqu'il affirme que Belgacom a un patrimoine propre négatif, M. Bogaert débite des balivernes. Le taux d'endettement est bas. Voilà la vérité.

02.43 Hendrik Bogaert (CD&V): Contentez-vous de répondre à ma question!

02.46 Minister Johan Vande Lanotte: Ik weet dat men volgens u teveel ontvangt. Ik zal in de andere commissie van antwoord dienen.

U beweert een voorstander te zijn van herverdeling, maar ook dat men moet kapitaliseren.

Le **président:** Je pouvais donner la parole à trois orateurs: M. Tommelein, M. Daems, qui m'a dit qu'il n'avait pas fini, et M. Viseur.

M. Daems, vous avez la parole.

02.47 Rik Daems (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik zal het heel kort houden. Ten eerste, volgende week zullen we dus de belastingaangifte van de heer Bogaert onderzoeken teneinde duidelijk te maken dat de belastingdruk daalt. Het sofisme om te stellen dat moest in Nederland de belastingdruk gelijk zijn, zie eens wat een overschot dan zeg ik moest men in Nederland maar uitgeven aan bijvoorbeeld sociale voorzieningen wat wij doen, dan hadden zij ook geen wachtrijen voor hun klinieken staan. Ten derde, er is helemaal geen verlies voor de Staat en ook geen winst, want het passief wordt gewoon tegenover het actief geplaatst in actuele waarde. wat zelfs in de Europese accounting

02.47 Rik Daems (VLD): La pression fiscale a bel et bien baissé et M. Bogaert le constatera également sur sa déclaration fiscale.

Les Pays-Bas ont en effet privilégié d'autres options mais les files d'attente s'allongent devant les hôpitaux. Etant donné les

principles correct is en in de Verenigde Staten een accounting principles zelfs beter is dan verwacht. Ik zal u de cijfers geven omdat ik ervan overtuigd ben.

Het overnemen van een eerste pijlerpensioenfonds, mijnheer de minister, vind ik in de gegeven omstandigheden de juiste keuze. Ik had natuurlijk veel liever gezien dat vlak na de tweede wereldoorlog men een gekapitaliseerd principe had kunnen toepassen in het algemeen, quod non? Nu, dat is nu eenmaal de situatie.

Tot slot nodig ik u uit om samen met mij naar beneden, naar de heer Bellens te gaan om daar vast te stellen dat Belgacom absoluut geen negatief vermogen heeft, dat Belgacom absoluut niet in een situatie van negatief vermogen is want dan zou hij naar de handelsrechtbank moeten gaan. Mevrouw Spiritus-Dassesse zou dat vlug regelen bij wijze van spreken.

Integendeel dus, het is zelfs zo dat met de middelen die vandaag vanuit het bedrijf worden besteed om de pensioenverplichting bij wet te garanderen – want dat is het resultaat hiervan – na een jaar tijd het bedrijf opnieuw in een schuldloze positie is, wat zelfs – en u kent toch iets van balansen – eigenlijk financieel niet de beste oplossing is. Zoals men dat in mooi Nederlands noemt: Belgacom is zelfs underleverage. U hebt al die termen ooit moeten leren in een vorig professioneel leven en moet dringend een aantal goede investeringen doen. Als de beursgang op het juiste moment komt, en dat is de moeilijkheid, is dat voor Belgacom een heel goede zaak omdat dit het bedrijf onafhankelijker zal maken van eventuele overnames door vijandige buitenlandse bedrijven. Daarom denk ik dat dit een heel goede zaak is.

Ik ben dan ook graag bereid om in de volgende weken nog verder op uw belastingaangifte in te gaan, mijnheer Bogaert.

Motions Moties

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées. Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Une motion de recommandation a été déposée par M. Hendrik Bogaert et est libellée comme suit:

“La Chambre,
ayant entendu les interpellations de M. Hendrik Bogaert
et la réponse du vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques,
demande au gouvernement
de donner au parlement une image précise de l'ampleur et de la nature des déficits de la sécurité sociale et des autorités fédérales, compte tenu du fait que la pression fiscale a augmenté au cours des quatre dernières années et atteint désormais son niveau le plus élevé dans l'histoire de l'après-guerre, plaçant notre pays au troisième rang des nations connaissant la pression fiscale la plus élevée.”

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Hendrik Bogaert en luidt als volgt:

“De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heer Hendrik Bogaert
en het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven,
vraagt de regering
het Parlement een duidelijk beeld te verschaffen van de omvang en de aard van de tekorten van de Sociale Zekerheid en federale overheid gelet op een belastingdruk die de laatste 4 jaar is gestegen en daardoor het hoogste peil in de naoorlogse geschiedenis heeft bereikt en ons land op de derde plaats in de wereld heeft gebracht inzake de hoogte van de fiscale druk.”

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Pierre-Yves Jeholet, Eric Massin, Bart Tommelein et Dirk Van der Maelen.

circonstances, le gouvernement a fait le bon choix en reprenant le fonds de pensions du premier pilier. Belgacom n'a pas de passif. Bien que l'obligation de pension soit inscrite dans la loi, l'entreprise n'est déjà plus endettée. Au contraire, Belgacom est sous-endettée et doit procéder à des investissements. L'introduction en bourse est une bonne chose car l'entreprise sera ainsi mieux armée pour affronter d'éventuels candidats repreneurs étrangers.

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Pierre-Yves Jeholet, Eric Massin, Bart Tommelein en Dirk Van der Maelen.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.
Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

La réunion publique de commission est levée à 15.05 heures.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.05 uur.